

De biodiversiteit redden met alle partijen

Boeren gaan meepraten over biodiversiteit (Trouw 26 oktober): dat is goed nieuws. Want de landbouw is een van de belangrijkste oorzaken van de alarmerende achteruitgang. Daarom is het zo belangrijk dat natuurbeschermers nu om de tafel gaan met boeren, banken en de voedingsindustrie. Om te bekijken hoe het anders kan, bijvoorbeeld met minder bestrijdingsmiddelen. Want – al is dit niet makkelijk meetbaar - bestrijdingsmiddelen zijn een belangrijke factor in de geconstateerde achteruitgang van het aantal insecten.

Fipronil

Dat het effect van bestrijdingsmiddelen niet altijd direct zichtbaar is, hebben wij bij De Vlinderstichting aan den lijve ondervonden. In onze vlinderkweek voor educatieve doeleinden wilde het in 2010 niet vlotten. De rupsen zagen er gezond uit, ze verpopten zich en ook de vlinders leken in orde. Maar de vlinders gingen niet paren en legden geen eitjes. En dan is het snel gedaan met de cyclus. Na maanden naarstig zoeken naar de oorzaak bleek dat het aan de koolplanten lag die de rupsen aten: het zaad was behandeld met Fipronil. In dit geval niet ingezet tegen luis bij kippen, maar om de wortels van de koolplanten te beschermen tegen wortelvlies. Door onze gecontroleerde kweekomgeving konden we dit vaststellen. Buiten zie je het niet direct: de vlinders vallen niet dood uit de lucht. Maar doordat ze zich niet voortplanten keldert het aantal vlinders dramatisch en dat zien onze vrijwilligers terug in hun tellingen. Dat is de waarde van langlopende meetprogramma's zoals het Netwerk Ecologische Monitoring.

Vlindermeetnet

Dankzij de honderden vrijwilligers die al jaren lang wekelijks de vlinders en libellen tellen op vaste routes weten we gedetailleerd hoe het met een belangrijke groep insecten gaat. Voor vlinders kunnen we zelfs al een betrouwbaar onderscheid maken tussen de achteruitgang in onder andere bos, stad en agrarisch gebied. En duidelijk is dat de afname veruit het grootst is in het agrarisch gebied. Dat is niet vreemd: de stapeling van invloeden van schaalvergroting, stikstof en de vele bestrijdingsmiddelen wordt steeds beter zichtbaar. Het is een sluipend proces: 75% afname in 27 jaar is gemiddeld zo'n 5% per jaar: met de natuurlijke schommelingen in aantallen insecten valt dat niet meteen op.

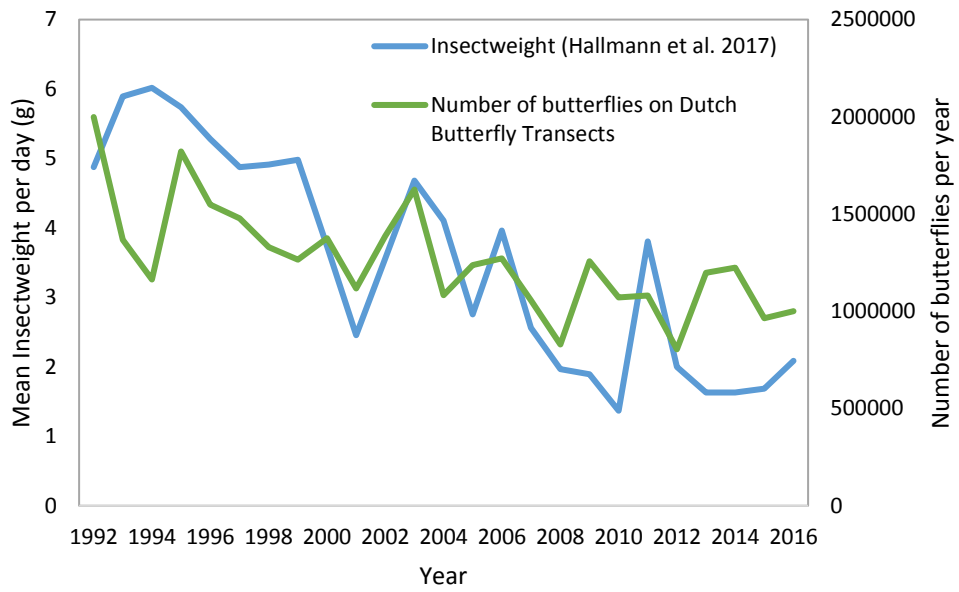
Biodiversiteit redden

Om nu met een breed scala aan partijen om tafel te gaan is noodzakelijk. Het komt goed uit dat het nieuwe kabinet zijn regeerakkoord presenteert als het groenste ooit. Nu is het moment om dat waar te maken. Ik hoop oprecht dat onze vlindertellers de eerste effecten van dit beleid over vier jaar kunnen meten op hun routes. En dat we in 2030 een vóóritgang meten van 5% per jaar. Want we kunnen niet zonder insecten!

Titia Wolterbeek

Directeur De Vlinderstichting

Grafiek: achteruitgang van de aantallen vlinders in Nederland vergeleken met de resultaten van het onderzoek in Duitse natuurgebieden.

Zie ook artikel 'Bestrijdingsmiddelen in de vlinderkweek'

<https://assets.vlinderstichting.nl/docs/2671ee4d-716b-4dbc-afb9-7104ce11d98d.pdf>